

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК
2017

(Випуск 19)

Голова редколегії
доктор історичних наук Т.В. Чухліб

Засновано 1997 р.

Київ–2017

Засновник та видавець: *Інститут історії України НАН України*

Друкується за рішенням Вченої ради Інституту історії України НАН України
(протокол № 12 від 8 грудня 2016 року)

Редакційна колегія:

Чухліб Тарас, д. і. н., головний редактор
Блануца Андрій, к. і. н., заст. головного редактора
Милько Володимир, к. і. н., голова Ради молодих вчених ІУ НАНУ
Блашук Світлана, к. і. н., відповідальний секретар
Ващук Дмитро, к. і. н.
Даниленко Віктор, член-кор. НАН України, д. і. н., проф.
Гуржій Олександр, д. і. н., проф.
Рубльов Олександр, д. і. н., проф.
Віднянський Степан, член-кор. НАН України, д. і. н., проф.
Касьянов Георгій, д. і. н.
Сарцевічене Йоліта, к. і. н. (Литва)
Кукса Олександр, к. і. н. (Білорусь)

Редакційна рада:

Смолій Валерій, академік НАН України, д. і. н., проф., голова ради
Рєснт Олександр, член-кор. НАН України, д. і. н., проф.
Кульчицький Станіслав, д. і. н., проф.
Леп'явко Сергій, д. і. н., проф.
Корзо Маргарита, к. і. н. (Росія)
Черкас Борис, д. і. н.

Збірник складають праці молодих вчених Інституту історії України НАН України, інших наукових і освітніх вітчизняних та зарубіжних установ. Розкривається широке коло проблем української та всесвітньої історії з найдавніших часів до сучасності. Розраховано на викладачів, науковців та студентів. Тексти подаються в авторській редакції.

Усі права застережено. Передрук і переклад дозволяється лише з дозволу автора та редакційної колегії. Редакційна колегія не несе відповідальності за змістові помилки, допущені авторами.

Адреса редакційної колегії та видавця:

01001, Київ, вул. М. Грушевського, 4, к. 509, тел. (044) 278-63-62
e-mail: andriiBlanusa@gmail.com, blashchuks@gmail.com

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 6935

Зміст

I. Давня історія

<i>Ярослав Пилипчук.</i> Міграції ранніх кочівників.....	6
--	---

II. Історія середньовіччя і Нового часу

<i>Сергій Вовкодав.</i> До питання датування та функціонального призначення переяславських «Змійових валів»	24
<i>Ірина Хромова.</i> «Князівська символіка» у монетному карбуванні XIV — початку XVI ст. з території Середнього Подніпров'я	41
<i>Сергій Каріков.</i> Віттенберзький університет за часів конфесіоналізації: головні напрями діяльності (на прикладі теологічного факультету).....	53
<i>Марія Ковальчук.</i> Організація провінційного управління Османської імперії XVI ст. за даними канун-наме.....	67

III. Проблеми історії XIX–XXI ст.

<i>Ганна Андріяка.</i> Роль медичних кадрів київського приказу громадської опіки Російської імперії у розбудові медичного обслуговування населення наприкінці XVIII–XIX ст. 30000	84
<i>Дмитрій Ніколайчук.</i> Київські імперські очільники і «українське мовне питання» (до 140-х роковин видання Емського указу)	98
<i>Сергій Вергун.</i> Фастівське жандармське поліцейне відділення залізниць в системі спеціальних правоохоронних органів міст України у період капіталістичної модернізації.....	111
<i>Володимир Милько.</i> Повітові училища України: мережа та система управління (друга половина XIX — початок XX ст.)	124
<i>Андрій Гуменяк.</i> Місіонерська діяльність домініканців Львівської архідієцезії в другій половині XIX — 30-х рр. XX ст.....	136
<i>Дмитро Миколенко.</i> До питання про початок, реалізацію і наслідки політики протекціонізму в Болгарії наприкінці XIX — на початку XX ст.	148
<i>Уляна Клим'юк.</i> Українсько-польські взаємини у роки Першої світової війни в контексті концепції націотворення	161
<i>Руслан Куцик.</i> Боротьба російської імперської влади з пропагандою революційного спрямування на території українських губерній Південно-Західного краю (1914–1917 рр.).....	175
<i>Денис Цепков.</i> Боротьба за освіту: створення різними урядами органів управління освітою на Харківщині у період революції 1917–1921 рр.	189
<i>Петро Дем'янчук.</i> Більшовизація в міському етнічному просторі українського Донбасу.....	199
<i>Олег Разиграєв.</i> Волинське воєводство в контексті польсько-радянських взаємин: глобальні та регіональні виміри безпеки (1921–1925 рр.). Історичні паралелі з сучасною ситуацією на Сході України	211
<i>Ірина Скубій.</i> Споживання в радянському місті у 1920–1930-х роках: між ідеологією та повсякденністю	230
<i>Олександр Маєвський.</i> Відображення Вінницької трагедії у дзеркалі німецької пропаганди	240
<i>Єгор Брайлян.</i> Стратегія економічного розвитку Британської Вест-Індії у 1930–1960-х рр.	258

Любов Крупник. Вплив ідей та символів українського національного-визвольного руху на покоління 1970–1980-х років.....	273
Степан Василюшин. Договірні-правова база та інституційне забезпечення українсько-білоруських відносин	287
Павло Артимішин. «Мы все русские, а не россияне»: основні світоглядні візії російської громади західноукраїнського регіону (за матеріалами газети «Русский вестник»).....	300
Євгеній Сафар'янс. Формування договірні-правових засад українсько-австрійських відносин (1991–2016 рр.)	313
Андрій Любарець. Вандалізм як інструмент української політики пам'яті щодо радянського монументального спадку (2009–2015).....	324

IV. Джерелознавство та історіографія

Борис Попельнюк. «Ойкос» і «економіка»: грецька спадщина у сучасній економічній думці	338
Катерина Костогриз. Медичні порадики Гетьманщини в системі вченої та популярної медицини	347
Тарас Нагайко. Громадівський рух другої половини XIX століття у спогадах його представників: джерельно-історіографічна візія часопису «За сто літ».....	361
Олександр Терещенко. Повсякдення життя та творчості І. Нечуя-Левицького: очима сучасників	372
Альона Торопцева. Відображення у мемуарах Шарля Дюброя українського менталітету та правосвідомості як рушійного фактору у процесі становлення державності України (1917–1919 рр.).....	385
В'ячеслав Іванов. Таємна місія А. Гітлера у Фінляндію 4 червня 1942 р. та її наслідки у світлі джерел та історіографії	396
Олександр Дуднік. Бібліографічні покажчики як джерела з історії Півдня і Сходу України	408
Світлана Батуріна. Україна в білоруських підручниках з історії	425
Наталія Бондаренко. Підтримка Заходом релігійного дисидентства у 1970-х рр. в УРСР (на прикладі СЦ ЕХБ).....	436

V. Ad fontes

Віталій Скальський. Залізнична катастрофа на станції Київ-Пасажи́рський 18 січня 1918 року	450
---	-----

VI. Огляди та рецензії

Мирослав Волощук. [Рец.] ALBA RUSCIA: белорусские земли на перекрестке культур и цивилизаций (X–XVI вв.) / Отв. ред. А.В. Мартынюк. — М. : Квадрига, 2015. — 256 с. — (Исторические исследования).....	456
Марія Ковальчук. [Рец.] Натан Меїр. Євреї в Києві, 1859–1914. — К.: «Дух і Літера», 2016	461
Василь Кононенко, Вікторія Сегеда. «Договори та постанови» у міждисциплінарній перспективі [Рецензія]. Чухліб Т. Ідеальна держава в Україні? Козацький проект 1710 року. — К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. — 103 с.....	465
Костянтин Святнюк. Русь і світ кочівників (друга половина IX–XVI століття). VII Міжнародна наукова конференція з серії Colloquia Russica	473